

Wat zegt Paulus in Romeinen 7:13-25?

Romeinen 7:13

Jawel - Gods wet is goed (7:12) – maar toch was de wet voor Paulus dodelijk, zo zei hij in 7:10,11. Dat roept weer een vraag op: Leidde Gods goede gave Paulus dan naar de dood? Heeft het goede hem gedood? Een logische vraag¹.
Bewerkte Gods wet mijn dood? (7:13a). Nee, natuurlijk niet. De zonde is altijd de oorzaak van de ondergang. Ook bij Paulus. De Zonde (voorgesteld als persoon of macht) maakte echter gebruik van de goede wet om mij (Paulus) precies te vertellen wat zonde is. Ja, de Zonde prikkelde mij zelfs met de wet (vs 8) en bewerkte dat ik meer ging zondigen. De Zonde vestigde mijn aandacht alleen op de eisen van de wet en wees me niet op de hulp die daarvoor nodig en beschikbaar is via het geloof. De Zonde leerde me niet op Gods genadige hulp te vertrouwen en die hulp te vragen. Dan had ik volgens de eis van de wet kunnen leven en was de wet niet dodelijk geweest. Maar nee, over dat geloof praat de Zonde nooit. Dat laat zien hoe gemeen en slecht de Zonde is. Het typeert de Zonde als een macht, die op onze ondergang uit is: verderf brengend en *verderfelijk*. De Zonde werkt met de wet als een slechte dokter, die wel jouw dodelijke ziekte in beeld brengt, maar je dan niets vertelt over een bestaand en goed werkend medicijn, maar je in je ziekte 'laat stikken'².

Romeinen 7:14

Paulus begint weer bij een simpele waarheid. De wet is Gods geschenk: het werk van de Geest. De Geest leert ons via de wet wat de 'geestelijke' of hemelse manier van leven is. De wet beschrijft concreet wat liefde voor God en onze naasten betekent in dit leven. En God vraagt van ons zó hemels en liefdevol te leven. Maar ... onze menselijke natuur is zwak en we hebben zomaar onszelf meer lief dan God en onze naasten. Heel persoonlijk zegt Paulus: *ik echter ben vlees, verkocht onder de zonde (NV51); door mijn natuur uitgeleverd aan de zonde (NBV)*

Wij worden zomaar beheerst door angst of zorg om ons eigen welzijn en geluk, waardoor we egocentrisch gaan denken en doen. De wet vraagt liefde – ook als het

¹ Paulus veronderstelt dat het antwoord op deze vraag nog niet helemaal helder is voor de lezers, hoewel hij het antwoord eigenlijk al in vers 8 gegeven heeft. Paulus zal aangevoeld hebben dat niet iedere luisteraar of lezer direct begrijpt hoe dat concreet werkt. Via deze vraag schept hij de mogelijkheid er meer over te zeggen.

² Zo wordt de wet puur als 'eisend gebod' (regels, wetten) opgevat. In de Thora (de wet of onderwijzing van Mozes) wordt altijd van het geloof uitgegaan als de weg waarlangs Gods geboden niet te moeilijk zijn (Deuteronomium 30:11). Dat is ook zo in de anderen boeken van het OT. Maar het gevaar was en is altijd dat we de wet 'op zichzelf' (zonder geloof) gaan bezien. Dan krijgt het woord wet een versmalde betekenis en ontstaat de vreemde situatie, dat **Wet**geleerden de wet van Mozes niet begrijpen.

niet zeker is dat we liefde terug krijgen. Dat vraagt geloof, vertrouwen in God, maar ook risico nemen (want zal God het zegenen?). We worden vaak via angst of zorg verleid tot liefdeloosheid en doen dan 'als vanzelf' niet wat God wil. Het vertrouwen op God (geloof) blijkt niet van nature in ons bloed of in ons karakter te zitten. Daarom kunnen we niet 'vanzelf' doen wat Gods goede wet zegt – want dat geschenk vereist vertrouwen, geloof. Maar dat hebben we van nature niet in ons. Mensen denken vaak dat ze voor zichzelf moeten zorgen. En zo pakken we ook Gods Geestelijke geboden aan: we denken dat we ze moeten gehoorzamen uit eigen kracht. Maar zonder geloof of vertrouwen op Gods hulp is het onmogelijk Gods wil te doen. Zonder geloof kunnen we God niet behagen (Rom 8:6,8).

Paulus zegt hier: in situatie 2 (= 'ik + de wet', zie bij 7:9) sta ik voor een hopeloze en onmogelijke opgave. Ik moet de Geestelijke en hemelse wet naleven, dus als een Geestelijk mens leven. Maar dat kan ik in deze situatie niet (want ik ben nog zonder geloof en heb nog geen kennis van de hulp van de Geest. Daarom ben ik in deze situatie *aan de zonde uitgeleverd* en zo aan de dood (NBV). Ik ben (zonder geloof en dus zonder de Geest) alleen maar vlees, verkocht onder de zonde (NV51).

Paulus vertelt ook in vers 14-26 over eigen ervaringen. Hij heeft lang in die situatie geleefd. Waarom schrijft hij hier in de tegenwoordige tijd? Als een goede onderwijzer brengt hij de situatie uit het verleden tot leven, door te doen alsof hij in die situatie zit (je 'speelt' dan even, alsof je nu weer in die situatie zit). De tegenwoordige tijd is daarom geen bewijs, dat Paulus nog altijd beleeft wat hij hier beschrijft (zoals uitleggers soms ten onrechte beweren).

Overigens blijft het óók na de bekering nog altijd waar, dat ons vlees van zichzelf zwak en machteloos is. We zijn zomaar bezorgd en voor verleidingen vatbaar. Gelovigen moeten altijd '*in het geloof*' of '*in Christus*' blijven, anders vallen ze van situatie 3 terug in situatie 2 en gaan ze vanzelf weer zondigen.

Romeinen 7:15

Paulus vertelt dan (zich weer in die situatie inlevend): Ik loop vast of dood. Ik begrijp (doorzie) mezelf niet. Ik beleef inwendig een probleem. Enerzijds erken ik dat Gods wet goed is en dat ik daarnaar moet leven, maar anderzijds doe ik het niet maar doe ik zelfs wat ik zelf afkeur als zondig. Dus in feite loop ik steeds mezelf (inwendig) te veroordelen.

Dat Paulus hier erkent dat de wet goed is, bewijst niet, dat Paulus hier als wedergeboren mens spreekt, zoals soms gedacht wordt. Dat dit een verkeerde conclusie is, toonden we hierboven al aan. Ook ongelovigen kunnen immers erkennen, dat Gods wetten goed zijn. Maar alleen geloof en wedergeboorte bewerken werkelijk, dat je je houdt aan Gods hemelse wet. Een voorbeeld is Nikodemus – een 'gelovige' farizeeër. Hij erkent in Johannes 3, dat Jezus goed deed en namens God kwam en sprak. Toch was hij nog niet wedergeboren (nog geen christen!). Hij stond - volgens Jezus - nog buiten het Koninkrijk van God!

Paulus erkent in deze situatie wel dat God in zijn wet goede regels voorschrijft, maar hij weet nog niets van Gods helpende kracht. Hij heeft niet geleerd te

vertrouwen op God en zijn (Geestelijke) hulp, maar denkt uit eigen kracht te moeten doen wat God vraagt. Hij leeft nog zonder geloof³.

Dit is de trieste realiteit van Paulus als oprechte Jood: ik leef wel met de hemelse wet, maar ken de hemelse en helpende Geest niet. Ik sta er alleen voor en het is hopeloos. Want ik doe zo vaak wat anders dan het goede, wat ik toch wel wil doen⁴.

Je wilt Gods wet navolgen, maar doet het niet. En je wilt niet zondigen en hebt zelfs een afkeer van zonde, maar je doet het toch wel. Hoe kan dat? Dat kan doordat je vlees niet sterk genoeg is om angst, zorg en verleidingen te weerstaan. Zonder geloof heersen zij in ons binnenste en heersen liefde en vertrouwen niet in ons en onze daden, zoals de Geestelijke wet vraagt.

Romeinen 7:16

Paulus wilde de wet volgen, maar deed het niet. Hij veroordeelt zichzelf. Want hij erkent en stemt toe dat de wet goed is. Hij wil dus echt het goede.

Romeinen 7:17

Daarom zegt hij, dat hijzelf eigenlijk niet handelt als hij zonde doet, maar dat de zondemacht in hem het veroorzaakt. Hoewel ikzelf het goede wil, zet de zonde mij aan tot zondigen. Paulus neemt afstand van die zondemacht in hem, die hem meer beheerst dan hij wil. Maar die zonde zit in zijn bestaan verweven en daarom helpt dit afstand nemen van de zonde niet echt. De zonde zit in hem (vast) en hij aan de zonde en zo blijft hij een slaaf van de zonde! Tenzij er iets verandert.

Romeinen 7:18

Het besef dringt zich aan Paulus op, zoals aan alle mensen die in situatie 2 serieus met de wet willen leven: in mij (in mijn vlees of menselijke natuur) zit niet de kracht om het goede te doen. *Ik wil het goede (de wet) wel doen, maar kan het niet.* Mijn eigen natuur of mijn vlees is verslaafd en ik (mijn geest) is te zwak om mijn vlees te beheersen en zo verleidingen te weerstaan. Er zit een macht, wetmatigheid of zuigkracht in mijn vlees om toe te geven aan verleidingen. Ik mis de kracht om dat te overwinnen en het goede te doen. Ik

³ Deze situatie kwam gedurende alle eeuwen ook in Israël helaas veel voor. Hoewel het geloof er al veel eerder was dan de wet! Veel Israëlieten geloofden uiteraard wel dat God er was, maar waren toch van God vervreemd en wisten niet hoe Hij hen hielp en deden niet wat Hij zei. Ze leefden dan zonder geloof. Ook Paulus zelf had als Jood en Farizeeër lange tijd zo geleefd: vervreemd van het geloof en dus van het leven uit God. Het was bij hem niet zozeer onwil, maar onkunde. Hij kende de (wel beschikbare) kracht van Gods Geest niet.

⁴ Is dit niet een veel voorkomende ervaring? Innerlijke angst en zorg om eigen welzijn hebben vaak meer invloed op het gedrag dan men beseft. Daardoor weet een mens soms niet wat hij doet. Je doorziet eigen drijfveren dan niet. Waarom reageer je verkeerd op mensen en situaties en doe je zomaar het verkeerde? Je snapt dan niet waarom - als de genoemde angst of zorg (nog) in je innerlijk heersen. Dan keur je je eigen gedrag af als zonde, maar toch doe je zo. 'Ik val mezelf zo tegen', hoor je dan weleens zeggen.

wil wel, maar kan het niet - ook al beaam ik met m'n verstand dat Gods wet goed is en dat leven volgens die wet beter is dan zondigen. Verstand en wil zijn niet sterk genoeg om het vlees te bedwingen. Ik mis de kracht om het kwade te weerstaan en het goede te doen.

Romeinen 7:19

Wat een ellendige tegenstrijdigheid: ik verlang het goede te doen – maar het is een feit, dat ik dat toch niet doe. En het verkeerde – wat ik met Gods wet afwijs en dus niet wil – doe ik juist vaak wel. Deze tegenstrijdigheid is de ervaring van Paulus in die tweede levensperiode. Blijkbaar heeft Paulus er veel mee geworsteld en kan hij het zich nog levendig herinneren. Hij voelt de machteloosheid nog van die tweeslachtigheid die toen zijn leven kenmerkte.

Romeinen 7:20

Paulus herhaalt nog eens: er zit in mij een verschil tussen mijn eigen wil en mijn eigen vlees. Ik wil het goede, maar in mijn vlees zit de neiging tot zondigen. Daardoor staan zijn wil en zijn daden tegenover elkaar. De veroorzaker is de zonde in me. Maar ik, die de zonde niet wil, zit wel in dit aan de zonde verslaafde vlees⁵.

Romeinen 7:21

Hoewel ik het niet wil, zit die rare tegenstrijdigheid in me. De drang tot het kwade overweldigt me, ook al wil ik het goede. Ja, dat is een wetmatigheid (NBV), regel (NV51), wet (StV), die eigen is aan het leven in situatie 2.

Romeinen 7:22,23

Ja, werkelijk - van harte en met vreugde wil ik Gods goede wet horen en volgen. Maar ik merkt steeds, dat in mijn lijf een andere wet (drang of wetmatigheid) zit. Er is een gevecht tussen mijn verstand (geest) en mijn vlees gaande. En de drang van mijn lijf is vaak de sterkste en drijft me tot zonden. Daardoor ben ik een gevangene of slaaf van de zonde. Ik wil (met mijn verstand) de wet van God gehoorzamen, maar gehoorzaam de wet van de zonde die blijkbaar meer gezag in mij heeft⁶.

Romeinen 7:24

De getekende situatie is duidelijk ellendig. Er is innerlijke verdeeldheid, tweeslachtigheid en spanning - van teleurstelling over eigen leven. Paulus ervaart weer dat ellendige gevoel, dat hij uit ervaring kent: dat je ten dode gedoemd bent, als er maar niets verandert en je blijkbaar in situatie 2 vast blijft zitten. Er is bevrijding nodig – maar hoe? Hoe kom ik hier uit?

Paulus verwoordt het ellendige gevoel dat in hem zat toen hij in situatie 2 leefde – misschien diep weggestopt, maar toch. Het was een diepe nood. Het is

⁵ Al lezend en meelevend voel je als het ware de roep al tussen de regels door klinken: hoe kom ik ooit uit deze ellendige situatie? Waarschijnlijk heeft Paulus zich dat in die tweede levensfase vaak afgevraagd.

⁶ 'Het is ongelooflijk, maar toch waar', zo lijkt Paulus hier te zeggen.

hopeloos als jij alleen bent met de wet! Paulus roept het als een angstschreeuw uit (zich indenkend en 'spelend' dat hij nog in die hopeloze positie van situatie 2 leeft): hoe kom ik ooit uit deze ellendige en ongelukkige situatie? Ik of mijn bestaan worden in situatie 2 beheerst door de zonde en dus door de dood. Als ik zo slaaf van de zonde blijf en er niets verandert, leidt dat onherroepelijk tot de (eeuwige) dood of tot het bestaan zonder God en dus zonder licht en leven. Het leven heeft dan in Paulus' ogen geen ander uitzicht!

Romeinen 7:25

En dan vloeit uit Paulus' pen het verlossende woord: gelukkig – dankzij God – is er een uitweg. Ja, die was al eerder besproken in Romeinen 3-6. Maar Paulus doorvoelt de nood weer van het drama van zijn leven in fase 2. Daarom kan hij het niet nalaten de naam van Jezus hier al even te laten vallen, in een juichkreet. Door Jezus Christus is er een andere manier van leven mogelijk voor Paulus en voor alle mensen. Het wordt aan Joden en heidenen als evangelie verkondigd: er is werkelijk een situatie 3 mogelijk! Daarover schrijft hij straks uitgebreid verder.

Eerst vat Paulus als een goede leraar het voorafgaande nog even kort samen⁷. Hij begint met ('*ara oun*'): 'Derhalve ...' (NV51); 'Zoo dan ...' (StV)⁸. Hij wijst dan daarbij heel nadrukkelijk op zichzelf ('*autos ego*'), zijn eigen ik. Hij zegt letterlijk: 'Dus ik – ja ikzelf – dien weliswaar met mijn verstand Gods wet, maar met mijn vlees de wet van de zonde'. Je zou daarom kunnen vertalen als volgt: 'Dus van mijzelf (of uit eigen kracht en dus zonder hulp van de Geest) geldt: Verstandelijk erken ik dat Gods wet goed is en onderwerp ik me daar echt wel aan. Maar mijn vlees (of mijn natuur) is me vaak te sterk en dwingt me te zondigen. Ik wil Gods wet volgen (dienen), maar ik doe wat de zonde gebiedt (de wet van de zonde)'. De zonde is Koning over mij, ook al wil ik dat zelf echt niet'.

Hiermee rondt Paulus de uitgebreide beschrijving van situatie 2 af⁹.

⁷ NV51 en StV hebben de samenvatting in 7:26. De NBV volgt de Griekse tekst die geen vers 26 heeft maar vs 25 laat doorlopen. De samenvatting is dan vers 25b.

⁸ Waarom de NBV van het Griekse '*Ara oun autos ego*' niets weergeeft is niet duidelijk.

⁹ In de situatiebeschrijving van 7:14-25 worden Jezus en de Geest niet als aanwezig genoemd. Ze spelen in de situatie die Paulus hier beschrijft duidelijk geen rol. Alleen als het gaat om verlossing uit die beschreven noodsituatie komt Jezus even in beeld. De gevolgen, die ontstaan als Jezus in je leven is gekomen, worden duidelijk getekend in 8:1ev. Dan blijkt er geloof in de hulp en kracht van Jezus en zijn Geest. Zij gaan je leven dan beheersen. Dan klinkt er een heel andere toon dan die van machteloosheid die 7:14-25 beheerst.